

హావర్త
ఇతర రాష్ట్రాలు, ప్రపంచ దేశాల
ముఖ్యమైన పరిణామాలు
సామాజిక, ఆర్థిక, రాజకీయ
పుస్తక సమీక్షలు
ప్రతి ఆదివారం 'వార్త' మొయినోలో
ఒక పూర్తి పేజీ

epaper.vaartha.com WWW.VAARTHA.COM

Published from Guntur, Vijayawada, Hyderabad, Visakhapatnam, Rajahmundry, Ongole, Nizamabad, Warangal, Tirupathi, Kadapa, Kurnool, Anantapur, Karimnagar, Mahabubnagar, Khammam, Nellore, Nalgonda, Tadepalligudem, Srikulam

గుంటూరు

fb.com/vaartha Digital

12-7-2026 ఆదివారం సంపుటి: 32 సంఘ: 162 పేజీలు: 12 వెల: 8.00

వియత్నాం విపాదం సముద్రంలో పడవ బోల్తా

15 మంది
భారతీయులు మృతి
వారిలో ఎపికి చెందిన
ముగ్గురు
పడవలో మొత్తం 36 మంది
బాధితులకోసం సహాయక
కేంద్రాలు ఏర్పాటు
తమ పంపిణీదార్లను
వియత్నాం ట్రిప్ కు తీసుకెళ్లిన
ఓ మొబైల్ కంపెనీ

సముద్రంలో బోల్తా పడిన పడవ

హోయ్/మ్యూడీ: వియత్నాంలోని పు క్యోట్ ద్వీపం సమీపంలో శనివారం జరిగిన ఘోర పడవ ప్రమాదంలో కనీసం 15 మంది భారతీయులు మృతి చెందారు. మృతుల్లో 13 మంది పురుషులు, ఇద్దరు మహిళలు ఉన్నట్లు సమాచారం. మృతుల్లో ఆంధ్రప్రదేశ్ కు చెందిన ఇద్దరు ఉన్నారు. కడప జిల్లాకు చెందిన డిప్రీబ్యూటర్ శ్రీధర్, మచిలీపట్నంకు చెందిన జయశ్రీలు మరణించినట్లు ధృవీకరించారు. మరో కడప పంపిణీదారు తీరంలోనే ఉండటంతో ప్రాణాలు దక్కించుకున్నాడు. మరోముగ్గురు ఎపి వాసులు

>>2

కడప, మచిలీపట్నం, హిందూపురం వాసులు ముగ్గురు మృతి

'మైక్రో' వద్దు.. ఉమ్మడి ముద్దు

జనంతోనే అభివృద్ధి, భవిష్యత్తు

యువత నైపుణ్యం,
వృద్ధుల అనుభవం
సమాజానికి ఆస్తి
పిల్లలే సంపద
కార్యక్రమానికి నాంది
ప్రపంచ జనాభా
దినోత్సవంలో
సీఎం చంద్రబాబు

విజయవాడ, జూలై 11, ప్రభాతవార్త ప్రతినిధి: జనాభా

నియంత్రణ కాకుండా జనాభా సంరక్షణ కార్యక్రమాలను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేపడుతుందని ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు నాయుడు వ్యాఖ్యానించారు. సమీప భవిష్యత్తులోనే 'పిల్లలే సంపద' అనే మాటను నిజం చేసే చూపుతామని సీఎం అన్నారు. విజయవాడలో ప్రపంచ జనాభా దినోత్సవాన్ని పురస్కరించుకుని నిర్వహించిన కార్యక్రమంలో పాల్గొని ప్రసంగించారు. గతంలో జనాభా నియంత్రణ కోసం ప్రభుత్వాలు పనిచేశాయని దీని కోసం స్థానిక సంస్థల ఎన్నికల్లో ఇద్దరి కంటే ఎక్కువ పిల్లలు కలిగిన వారిని ఆసర్లు చేస్తూ నిబంధనలు కూడా తెచ్చామని... ప్రస్తుతం పరిస్థితులు మారాయని సీఎం స్పష్టంచేశారు. దీనికి అనుగుణంగా ఇప్పుడు విదానాలను మార్చుకోవాల్సిన తరుణం వచ్చేసిందని ఆయన స్పష్టం చేశారు. దేశంలోనూ, రాష్ట్రంలోనూ పెద్దలికే రేలే గణనీయంగా పెరగొచ్చిన అవసరం ఉందని... భవిష్యత్తులో జనంతోనే అభివృద్ధి, జనాభా ఉంటేనే భవిష్యత్తు

త్తుగా పరిస్థితులు మారతాయని ఆయన అన్నారు. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా 40కి పైగాదేశాల్లో జనాభా తగ్గిపోతోందని ఆయన అన్నారు. ఈ అంశంపై ముఖ్యమంత్రి మాట్లాడుతూ.. "పిల్లలే సంపద" కార్యక్రమానికి ఇవాళి నుంచే నాంది పలకాలని భావిస్తున్నాం. దేశమంతటా మట్టి చోర్యం చేశమంటే మనుషులలో అని గురజాడ చెప్పిన మాటల్ని మరో మారు గుర్తు చేసుకోవాల్సిన అవసరం వచ్చింది. జనాభా నియంత్రణ కాదు జనాభా నియంత్రణ కార్యక్రమాల్ని ప్రభుత్వం చేపడుతుంది. గతంలో జనాభా నియంత్రణపై ఆలోచన చేశాం. దానికి అనుగుణంగా ప్రభుత్వాలు కార్యక్రమాలు చేపట్టాయి. మహిళల్లో అక్షరాస్యత పెరిగితేనే జనాభా నియంత్రణ సాధ్యమని అప్పట్లో ఆలోచన చేశాం. స్థానిక సంస్థల్లో ఇద్దరి కంటే ఎక్కువ పిల్లలు ఉంటే పోటీకి అనర్హత అనే నిబంధనలు కూడా పెట్టాం. ఒక్కరు ముద్దు, ఇద్దరితో నరీ, ముగ్గురు ముద్దు అనే లాంటి ప్రవచనాలు కూడా

>>2

దిగ్గజ గాయని
'నైటింగేల్ ఆఫ్ సాత్ ఇండియా'
ఎన్ జానకి
ఇక లేరు

మైసూరు ఆసుపత్రిలో చికిత్స
పొందుతూ కన్నుమూత
48 వేలు పైగా పాటలు పాడిన గొప్ప గాయని
4 జాతీయ, 10 నంది అవార్డులు ఆమె సొంతం
కేరళం ప్రభుత్వం నుంచి 11 అవార్డులు

హైదరాబాద్, జూలై 11, ప్రభాతవార్త ప్రతినిధి: నేపథ్య గాయని ఎన్.జానకి కన్నుమూశారు. మైసూరులోని తన సొంత ఇంట్లో వుండగా శనివారం సాయంత్రం గుండెపోటుకు గురవడంతో కుటుంబ సభ్యులు వెంటనే ఆపోలో ఆసుపత్రికి తరలించగా అక్కడ చికిత్స పొందుతూ తుది శ్వాస విడిచారు. ఆమె వయస్సు 88 యేళ్లు. జానకి పూర్తి పేరు శిష్య శ్రీరామమూర్తి జానకి. ఎపిలోని గుంటూరు జిల్లా రేపల్లె మండలం పల్లవపల్లెలో ఆమె 1938 అక్టోబర్ 23న శ్రీరామ మూర్తి, సత్యవతి దంపతులకు జన్మించారు. జానకి తండ్రి ఉపాధ్యాయుడుగా ఆయనకు వైద్యుడి గా సేవలందించారు. ఆ సమయంలో జానకి తండ్రి ఉద్యోగరీత్యా కొంత కాలం కరీంనగర్ లోని సిరిసిల్లాలో పనిచేశారు. చిన్నతనం నుంచే సంగీతంపై మక్కువ పెంచుకున్న జానకి మూడేళ్ల వయస్సులోనే వేదికలపై పాటలు పాడేవారు. నాదస్వర విద్యాంశంపై పైడిస్వామి వద్ద జానకి సంగీత సాధన చేసి గాయనిగా పేరు సంపాదించారు. అప్పట్లో లతా మంగేష్కర్, జీక్కి, లీల వంటి గాయకులు అలవించిన పాటలను జానకి వివిధ కార్యక్రమాల్లో అలవించి అందరి మన్ననలు అందుకున్నారు. 19 ఏళ్ల వయస్సులో తన మామయ్య సూర్యవేంకటేశ్వర్లు చేరుకున్న జానకి ఎమిలె స్కూల్ యొక్క తొలిసారిగా గాత్రాన్ని విడిచారు. దక్షిణాది భాషలైన తెలుగు, తమిళం, కన్నడ, మలయాళంలో 50 వేల పాటలు పాడిన

>>2

సముద్ర రక్షణలో
భారత్ కు కొత్త శక్తి

అత్యాధునిక స్టెల్త్ యుద్ధ నౌక 'ఐఎన్ఎస్ మహేంద్రగిరి'ని నౌకాదళంలో ప్రవేశపెట్టిన
రక్షణ మంత్రి రాజీనాథ్ సింగ్
ఆత్మనిర్ణయ భారత్ కు మరో మైలురాయి

'ఐఎన్ఎస్ మహేంద్రగిరి'

శనివారం విశాఖలో 'ఐఎన్ఎస్ మహేంద్రగిరి'ని నౌకాదళానికి అందజేసిన రక్షణ మంత్రి రాజీనాథ్

విశాఖపట్నం, జూలై 11, ప్రభాతవార్త ప్రతినిధి: భారత నౌకాదళ శక్తిని మరింత పటిష్ఠం చేస్తూ స్వదేశీ సాంకేతికతతో రూపొందించిన అత్యాధునిక స్టెల్త్ యుద్ధ నౌక 'ఐఎన్ఎస్ మహేంద్రగిరి' శనివారం విశాఖలో ఘనంగా భారత రక్షణ రంగ నౌకాదళంలో చేరింది. కేంద్ర రక్షణ శాఖ మంత్రి రాజీనాథ్ సింగ్ సమక్షంలో జరిగిన కమిషన్ గో కార్యక్రమం భారత రక్షణ రంగ స్వావలంబనకు మరో చారిత్రక ఘట్టంగా నిలిచింది. 75 శాతానికి పైగా స్వదేశీ విడిభాగాలతో నిర్మితమైన ఈ యుద్ధ నౌక ప్రాజెక్ట్ 17ఎ కింద రూపొందించిన ఆలో స్టెల్త్ ఫ్రీగేట్. భారత నౌకాదళ వారిషిడ్ డిజైన్ బ్యూరో రూపకల్పన చేయగా, మజగాన్ డాక్ షిప్ లిమిటెడ్ నిర్మించింది. సుమారు 6,670 టన్నుల సామగ్రితో, గంటకు 28 నాట్స్ వేగంతో ప్రయాణించే ఈ యుద్ధ నౌక వైమానిక, సముద్ర ఉపరితల, జలాంతర్గామి దాడులను సమర్థంగా తీర్చి కొట్టే అత్యాధునిక సామర్థ్యాలను కలిగిఉంది. ఈ సంద

>>2

నాగరాజు పోలీస్
కస్టడీ విచారణపై
సుప్రీంకోర్టుకు సిట్

విజయవాడ, జూలై 11, ప్రభాతవార్త ప్రతినిధి: విజయవాడలో తీవ్ర సంఘర్షణ సృష్టించిన సాయికృష్ణ కస్టోడియన్ డెత్ కేసు విచారణకు సంబంధించి ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం తాజాగా ఒక కీలకమైన నిర్ణయం తీసుకుంది. ఈ కేసులో ప్రధాన నిందితుడిగా ఉన్న కృష్ణలక్ష్మి మాజీ సీబి నాగరాజు పోలీస్ కస్టడీ విచారణపై రాష్ట్ర హైకోర్టు విధించిన కఠినమైన నిబంధనలను సవాలు చేస్తూ ప్రత్యేక దర్యాప్తు బృందం సుప్రీంకోర్టును ఆశ్రయించింది. హైకోర్టు పెట్టిన కొన్ని నిబంధనల దర్యాప్తు స్వేచ్ఛను హరించేలా ఉన్నాయంటూ ప్రభుత్వం ఈ పిటిషన్ లో అభ్యర్థనలతో వ్యక్తం చేసింది. ముఖ్యంగా నిందితుడి ట్రాన్స్ లో సమయంలో పూర్తి నిడివి వీడియో రికార్డింగ్ చేయాలన్న హైకోర్టు పర తాను నిరాధికారులు తీవ్రంగా వ్యతిరేకిస్తున్నారు. దీనిపై ఆత్మంత కీలకమైన ఈ కేసు దర్యాప్తులో గోప్యతవిధిని ప్రమాదం ఉందని ఆధికారులు ఆందోళన వ్యక్తం చేస్తున్నారు.

కరోనా వ్యాప్తికి
అడ్డుకట్ట వేయండి

నిబంధనలు కచ్చితంగా పాటించండి: మంత్రి సవిత

విజయవాడ, జూలై 11, ప్రభాతవార్త ప్రతినిధి: కడప జిల్లాలో కరోనా మహమ్మారి వ్యాప్తి చెందకుండా అడ్డుకట్ట వేయాలని జిల్లా ఇన్చార్జ్ మంత్రి సవిత ఆదేశించారు. అదే సమయంలో కరోనా నివారణపై ప్రజల్లో అవగాహన కార్యక్రమాలు నిర్వహించాలని, కోవిడ్ 19 నిబంధనలు అమలు చేయాలని జిల్లా కలెక్టర్ సిహెచ్ శ్రీధర్, డిఎంహెచ్. రవిబాబును ఫోన్లో ఆదేశించారు. ఈ మేరకు శనివారం ఆమె ఒక ప్రకటన విడుదల చేశారు. కడపలో ఎనిమిది కరోనా కేసులు నమోదు కావడమే కాకుండా ఇద్దరు మృతి చెందడంపై జిల్లా ఇన్చార్జ్ మంత్రి సవిత ఆందోళన వ్యక్తంచేశారు. తక్షణమే కరోనా కేసులు నమోదైన ప్రాంతాల్లో కోవిడ్ 19 నిబంధనలు అమలు చేయాలని ఆదేశించారు. స్థానికుల్లో కరోనా నివారణపై అవగాహన కార్యక్రమాలు నిర్వహించాలన్నారు. రద్దీగా ఉండే ప్రదేశాలు, అనుమతించ

వద్ద మాస్క్లు వాడకం తప్పనిసరి చేయాలన్నారు. జ్యూరం, దగ్గు, ఇతర కోవిడ్ లక్షణాలున్న వారిని గుర్తించి ఇసోలేషన్ వార్డుకు తరలించాలన్నారు. కలెక్టర్ శ్రీధర్, డిఎంహెచ్. రవిబాబు మాట్లాడుతూ, ఎనిమిది కరోనా కేసులు మినహా కొత్త కేసులు నమోదు కాలేదన్నారు. ప్రస్తుత కరోనా వెరియంట్ వ్యాప్తిపై శాంపిళ్లను పూజే ల్యాబ్ కు పంపామన్నారు. ప్రస్తుతం నమోదైన కరోనా వేగవంతంగా వ్యాప్తి చెందుతున్నా... నెమ్మదిగా సోకుతుందా? అనేది ల్యాబ్ నుంచి వచ్చే రిపోర్టులో వెల్లడవుతుందన్నారు. ఇప్పటికే కరోనా కేసులు నమోదైన ప్రాంతాల్లో పారిశుధ్య పనులు చేపట్టమని, ట్లిచింగ్ వెడజిల్లమని తెలిపారు. ఈ సందర్భంగా మంత్రి సవిత మాట్లాడుతూ, కరోనా నమోదైన కుటుంబాల్లో సభ్యులకు కూడా తక్షణమే పరీక్షలు నిర్వహించి, పాజిటివ్

>>2

తుపాకీ కంటే కలం గొప్పది

శనివారం 3వ అంతర్జాతీయ తెలుగు రచయితల మహాసభలో ప్రసంగిస్తున్న మంత్రి అనిత

విజయవాడ, జూలై 11వ, ప్రభాతవార్త ప్రతినిధి: మహిళలకు మాత్రమే కాదు... అబ్బాయిలకు కూడా చిలువలు, గొర్రెల నేర్పించే సమయం వచ్చిందని ఆంధ్రమంత్రి వంగలపూడి అనిత ఆసక్తికరంగా పేర్కొన్నారు. తెలుగు భాష, సాహిత్యం, మహిళా సాధికారత, పుస్తక పఠనం, సామాజిక విలువలు, మహిళల గౌరవ పరిరక్షణ వంటి అంశాలపై మంత్రి మాట్లాడుతూ ఆసక్తికరంగా పాల్గొంది. పేరుపొందిన మండలి వెంకట కృష్ణారావు తెలుగుభాష, తెలుగు సంస్కృతి, సామాజిక సేవకు తన జీవితాన్ని అంకితం చేసిన మహనీయుడని ఆంధ్రప్రదేశ్ దినపత్రిక విద్యాశాఖ మండలి వెంకట

పుస్తకమే సమాజాన్ని మారుస్తుంది
తెలుగు భాష, మహిళా గౌరవ పరిరక్షణ
ప్రతి కుటుంబం, ప్రతి పౌరుడి బాధ్యత
3వ అంతర్జాతీయ తెలుగు రచయితల
మహాసభల్లో హోంమంత్రి అనిత

కృష్ణారావు శతజయంతి సందర్భంగా నిర్వహించిన 3వ అంతర్జాతీయ తెలుగు రచయితల మహాసభ-2026లో హోంమంత్రి వంగలపూడి అనిత ముఖ్య అతిథిగా పాల్గొన్నారు. తెలుగు భాష, సాహిత్యం, మహిళా సాధికారత, పుస్తక పఠనం, సామాజిక విలువలు, మహిళల గౌరవ పరిరక్షణ వంటి అంశాలపై మంత్రి మాట్లాడుతూ ఆసక్తికరంగా పాల్గొంది. పేరుపొందిన మండలి వెంకట కృష్ణారావు తెలుగుభాష, తెలుగు సంస్కృతి, సామాజిక సేవకు తన జీవితాన్ని అంకితం చేసిన మహనీయుడని ఆంధ్రప్రదేశ్ దినపత్రిక విద్యాశాఖ మండలి వెంకట

>>2

కలీంగనగోరిలో భగత్ నగర్ కు చెందిన కుండారి మారుతి, హనుమంతం జిల్లా కమలాపురం మండలం కన్నూరు గ్రామానికి చెందిన సోక్తం అంజయ్య నుల్లానాథన్ మున్నీపల్లె పరిధిలోని పూసాలలో సౌభాగ్య ఉండ్రెడ్డి నడివిస్తూన్నారు. ధాన్యం పక్కర్లుగా పట్టిపడడంతో వారిని నుల్లానాథాచోటిసేనులు అరెస్టుచేసి జైలుకూడు తీసివేసారు. స్టేషన్ రేవీడర్ల చేరవంతే బీగ్గర్ గెడ్డెడ్డెల్ని, పక్కరకాని రేవీడర్లతో బోలెడుస్టేషన్లకు, హోటల్, సివిల్ సప్లయ్ అధికారులకు సుమారు వెయ్యి పుస్తకాలు అందమూటలో చేపడంతో గంజ్ లలో రైసుమిల్లర్లు ఆక్రమణకు వేసి అరెస్టు కాకుండా ముందస్తు జైలులో పొందినట్లు పొంద లేదేమోనన్నారు. బీగర్ వెన్స్ పట్నోలో పొందిందనిన ఎక్కడున్న గెడ్డెడ్డెల్ని కాస్తే యుగా కొను సేమారు చేసి కోర్టులో విగ్గిన కూడా చర్యలు చేపట్టారు. అసలు వేలం కూడా మొదలైంది. నల్లగొండ నూర్పుచేలలో సినింఅలలో ధాన్యం ఇప్పిస్తానని వేసినబియ్యం బిందీ చని రైసు మిల్లర్ల అస్సులు అలానే చేశారు. నాలుగేల కోళ్ళ అస్సులు సాగ్గిందే కు మార్గం సుసన్నం చేశారు. రోడ్డులో 2026-27 ఖరీఫ్ సిజన్లో ధాన్యం సేకరణ ఎలాంటిఅంతకాలు లేకుండా రాష్ట్రానికి జరిగిరా అ శాఖ ఈరోజు 'మిషన్ @100' ను స్టేషన్ల రేవీడర్ల ప్రారంభించారు. కొత్త దిగబడి కారముంది కదాములను సిద్ధం చేసి కట్టే శ్రుంతో, మెదించిలో ఉన్న ధాన్యస్థలి యుద్ధ ప్రాపదపికన మిల్లింగ్ చేసి భారత ఆహార సంద్రానికి అప్పగించడంపై సివిల్ సప్లయ్ శాఖ ప్రధానంగా దృష్టి సారిస్తోంది. తక్షణమే నిధులను సమకూర్చుకోవడంతో పాటు గోదాముల అద్దె భారాన్ని తగ్గించడం లెక్కలోనిది. ధాన్యాన్ని ఒక ప్రముఖవ్యక్తి, దశల వాణిగ వేలం వేయడంపై ఇది ప్రధానంగా దృష్టి సారిస్తోంది. భార స్థాయిలో ధాన్యం వస్తే కొనుగోలు కేంద్రాలను ఆధునికీకరించడమే మిషన్ @100లక్ష్యంగా పెట్టుకొంది.

పౌరసరఫరాల ప్రక్రియలతో అవినీతి నిర్మూలన

౧. ల్లి గుడిచెట్టి అలుక ఎకసెన్కాయలు చేసినట్లు... తెలంగాణ పోషకద్రవ్యాలశాఖ ఆహారద్రవ్యాలకు న్యూనమామంకా మారింది. తెలంగాణ పోషకద్రవ్యాలశాఖ క్రైతలకు సునిధిధాన్యం సేకరణ చేయడంతోపాటు ఒక కోటి ఐదువేలకు పైగాకుటుంబాలకు తలసరి ఆరు కిలోల బొప్పిని ఉచితంగా సన్నబియ్యం పంపిణీ చేస్తోంది. సహకార ప్రియల్లో, డిజిల్, ఎలీక్ట్రిక్ వంటగ్యాస్ ప్రజలకు సులభంగా చేయడంలో తెలంగాణ సేకరణశాఖ దైన పోషకద్రవ్యాల శాఖకు తెలంగాణ ప్రభుత్వం 2026-27 బడ్జెట్లో రూ.7366 కోట్లు ప్రతిపాదించారు. ప్రభుత్వం వేల కోట్లు పెంచే ప్రజల ఆరు బడ్జెట్లో పెట్టినా అది పనికిరాలి ఆకరమూర్తిల జేబులు నింపడానికి మాత్రమే దోహదపడవు న్నాయి. ఆహారమూర్తిలకు ఎంత పెట్టినా పోషకద్రవ్యాల వేలూలో ఉన్న రోనుగురితో ఎంత పెట్టినా నేరం చేసినా బిచ్చాన్ని జిల్లంతో బయటపడి మళ్ళీ అదే నేరం చేయడం రివాజంగా మారింది. పోషకద్రవ్యాల శాఖ ధాన్యం సేకరణ ఆంధ్ర జమ్మరైతలకు అటు ప్రభుత్వ జ్ఞానాకు కన్నం వేసే తరంగా మారింది. రబీ సీజన్లో 72.30 ఎంఎల్తో ధాన్యం సేకరణ జేడి 14,006కోట్లు రూపాయలు 10.78శతమంది రైతులకు చెల్లింపారు. ఇంత పెద్ద ఆర్థిక యజ్ఞమైన ధాన్యం కొనుగోలు ప్రక్రియను ఉడ్డెన్నామనీకానీ అన్యం వేల విక్రయ కేంద్రాలలో కుప్పలుగా పెరుకుపోయేలా తూరం సేక్స్ రైతులను దీపిడి చేసేసేమలు కొనుగోలు కేంద్రాల సేక్స్ రైతులకు తలి పావును కడుపుగా. ధాన్యం విక్రయనీకీ ప్రియ క్రైతల వద్ద కొనుగోలు కేంద్రాల్లో క్వింటాలకు 50 రూపాయలు పెట్టాలి వేస్తారు. అంతలో 35 రూపాయలు హామూలీలకు చెల్లినామనీ ఆమోదా 15 రూపాయలు తాగునీరు, జనుము తాడు (సుతిలి) సమకార్యకేపడానికి ఖర్చు చేస్తున్నామని నుతరి సేర్కరణలు క్రైతలకు జెలుతు దాదని సేర్కరణ ప్రియతా తోకరం చేశారు. టాక్సాయల్ కరకర్కు రోజుకు ఐదు రూపాయలు ఉత్తరగా మనూలు చేసుకొనే జీజీనీ మొదలైంది. ధాన్యం తూరం వేసేక వానూలు నకాలంలో రాబోయడంతో క్రైతలలో తూరం ఖర్చులతో వానూల్లో ధాన్యాన్ని తరలిస్తున్నారు. ఈ సమయంలో సొంత వానూనీలో తరలింపిన వానూనీని

భాగ్యనగర్ భాస్కర్ కుమార్

కొన్నగోలు కేంద్ర నిర్వాహకులు డబ్బులు వెల్లింబాల్సి ఉండగా చాలా ప్రాంతాల్లో వెల్లింపడం లేదు. దీంతో రైతులు ట్రక్కుల డబ్బులు సొంత జెబిల్ నుంచి ఖర్చు చేయాల్సి వస్తుంది. మరోవైపు ప్రభుత్వం ఇస్తున్న టిక్ డబ్బులు అత్రమార్కుల జెబిల్ నుంచి వెళ్తున్నాయి. ధాన్యం తరలివేల ప్రాంతాల్లో కూడా రైతులు సంచి బిచ్చాకు ఐదు రూపాయల బిచ్చా బత్తా పేరుతో దోపిడీ చేస్తున్నారు. ఇక తాలు, నడెం, చేబి, గన్నీబాగ్గి

బహుశా అంటూ క్లింగంటాకు సుమారు పదిహేనేళ్ల వద్దనే ఆద
కాం తూరం వేస్తారు. తెలంగాణ వ్యాప్తంగా ఆదనన్ను కరి
క్షణకు సులలి మిమిందీ ధాన్యరకం ధాన్యరకం రెవెన్యూ
క్షేత్రాలను నిమిందీ రైతుమిమిందీ కన్న స్నేహబాంధవం
మిమిం స్నేహబాంధవం మిమిం ధాన్యరకం కేటానున్నా బహుశా
మార్కెట్లో ఆమిమిందీ దొడదానిని వెతుకడానున్నారని
ఆదనన్ను అంటారు. ఇలా మిమిం ఆదనన్ను వేల కిల్లో విలువె
నవి దాదాపుగ్గిరిని నీకిండా నాకేం ఆని పంపకక్కినారు.
దీనితో ఆదనకులను కూడా రైతుమిమిందీ నవారం చేసే నాకేం
దానినా, రైతు మిమిందీ కన్న ధాన్యం తనకే కేటాం క్షేత్ర
ఆదనకుల రక్తకు కాకే రక్తకు తగ్గితే బిజినెస్లో రక్తంకేం
విధానం కూడా వద్ద లేదు ఆని ఆదనకుల వెల్లువెత్తుతున్నా
ను. సులలిని దీనియ్యూర్ని ఇవ్వుదానిని రేవేన్ దీనియ్యూర్ కాను
గేలు చేసి ఇవ్వుదానిని. దీనియ్యూర్ కొండానుల విధులం

శడయం ఔజ్విక మైతరీ అశ్వస్సోచేన్న తిరిగి కొనుగోలుదారు మొలక కొని రేపడేపట్టెడు, ఎంపల్లెను పొయ్యింపు ఇంకొట్టెలు పిరిగి రేపడే పట్టెయ్యం ననుకూర్పు వనలకలూ హురిపొయ్యరు. సింపలరీ ఎగ్గిట్టెను మిల్లరత్న క్రిమివలరీ కేసులు పెట్టి ఆస్సుల వేలం చేస్తున్న ప్రభుత్వం వారి అక్రమాలకు అందగా నిలిచిన కొంత మంది అధికారులను పర్యలు తీసుకొనడం లేదనే వివరాలు పౌరసంఘరాలలాశాన్ని చూపించాయి. దీనికోసమే మంచు నీకూ రిహ్దు, ఎఫ్సాల చార్జీషీలు రిమూవరీ రిహ్దు, రికార్డు రికవరీ వంటి అకాలకు శాస్త్రయంగా కర్పూర్లో నింబడేదా నివేదికలు రాబొందినవి విధానం ఇప్పటివరకు లేకుండా పోవడం అక్రమరూపుడే పైచేయిగా ఇప్పటివరకు కొనసాగినా సరే పర్యలు చూడాలి. పర్యలు నిమిషాగ్రామకోవడంనో సరైన ప్రైవేటులోనిదే ఉద్ద్యోగం కలంబంగా ఏవత్తు క్షుడడే కేసుల్లో కూడా జెయిల్ చేస్తుంది. పౌరసంఘరాలలాశా కమిషనరీ స్పీషిలరీ వల్ల వచ్చాక పరిగిగిని మారబోయినది. పౌరసంఘరాలలాశా కేసులకు కర్పూర్లో చిగిసోవడం, నింబలకు ముందున్న జెయిల్ ఇవ్వకుండా ఒక లిగరీలో ఏవ్వాలు చేసి మార్గదర్శకాల ను రాబొందినదేమో కాకుండా పోవేను, సివిల్ సస్టమెంటు నిబ్బందికి వంచనానూ రిహ్దు, ఎఫ్సాల చార్జీషీలు రిమూవరీ రిహ్దు, రికార్డు రికవరీ వంటి అకాలకు శాస్త్రయంగా కర్పూర్లో నింబడే విధంగా నివేదికలు రాబొందినవి క్షేణ ఇవ్వాలి. నూరేక్ష క్రితం పెండింగ్లో ఉన్న యానంగి జీజీజీన నంబం దింబడే బాకయాలను ఆస్సు ఐదుల్లో తరగిరిగినవి వెర్రిబా బ్రిందిగా మిల్లరత్న నోటీసులలో లిగరీ పర్యలు పకడ్బందిగా తీసుకొనేదాను సివిల్ సస్టమెం కమిషనరీ కలెన నిర్దయలను అనుకొని జిబులు నింబయ్యరు. రాష్ట్రంలో 348 ప్రైవేటులెలు యజమానులపై క్రిమినల్ కేసులు, 128 మిల్లుయజమానుల పై ఆలరీ యర్ష్యను నింబాదు చేశారు. కర్పూర్ కేసుల్లో విజయం సాధించినవారి చట్టపరిగల బలరీమోం అవుతున్నా. పౌరసంఘరాలలాశా అంతర్గతంగా ఇప్పటికీ కాలం వెల్లిన జిబునీ బయల్కలను ఇంకా చూచుకున్నాం. దాని పైన అనే ప్రతి బంధిగి రీడామూర్తి కేసుదారును దిగింగడం వల్ల సగం అక్రమాల తగ్గి అకాలం ఉంది. పట్టు దియ్యడం తరెని

మానాసాలకు జిబిపీఎన్ బదులుగా ఆదే ధరకు అందుబాటులో ఉన్న వెబ్ కెమెరాల బింగిందం ముంది. ప్రస్తుతం ఏపి జనరల్ అండ్ మానవోరిజ్ వర్గింది. దీన్ని ఉపయోగించి మిల్లెల్లో బింగిరతున్న మోసాలను అరికట్టే అవకాశం ఉంది. ప్రతి మిల్లెల్ సార్ సార్ దిక్కు యంత్రాలు ఉన్నాయి. వాటిని నియంత్రిస్తున్న కంప్యూటర్లను లేదా యంత్రాలను ఏవో ఆనందనందం చేసి దాస్యం ఎంతవేలాడు, ఎంత మిల్లెల్ వర్గింది ఎంత మిల్లెల్ వర్గింది సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని పెంపొందించిన అవకాశం ఉంది. ప్రతి మిల్లెల్ కు మూడే కంప్యూటర్ తరహాలో ఆనందనందం చేసి లేకపోయినట్లుగా సెంట్రల్ నర్సరీ నుండి నర్సరీ నుండి అక్షరాలకు తాపింపడం. చోక దిగి బింగిందం రిక్సెట్ చేసి ఇష్టంకాని నియంత్రాలను కేవల కేవలం దాస్యం మిల్లెల్ చేస్తే ఎంత కరెంటు బిల్లులున్నాయో ఆ మేరకు ఆ మిల్లెల్ అంతవేల కింద పట్టిన మిల్లెల్ అయిన బిల్లు అంతవేల పెట్టిన మిల్లెల్ అయిన రిక్సెట్ ఇష్టం దొంగతనాన్ని దొంగతనాన్ని అక్షరాలకు ఉంది. అధికారం ఆలా చేయకపోవడంతో యధిష్టాని నియంత్రాల రిక్సెట్ బింగిందం వాడుకనాగు. రిక్సెట్ దొంగతనాల్లో తూకాల్లో మోసాలను కూడా పెరిగిపోయాయి. తూకాలకు న్యాయతా అధికారం తీసుకోన్న జిల్లాకు న్యాయతా దానికి రిక్సెట్ వాల్లో తూకాలను తనిఖీ చేయాలని అవసరం ఉంది. ప్రస్తుతం మార్కెట్లో ఎల్లప్పుడూ పాతనాగు రిక్సెట్ కుల్లో తూకాన్ని నియంత్రించే వాళ్ళు వచ్చాయి. ఇది మార్కెట్లో రూ. 1500ల వరకు ఉంది. ఇది ప్రతి దుకాణదారు రిక్సెట్ చేస్తున్న దుకాణాల బింగిందాన్ని వినియోగదారులు పెంచే చేస్తున్న నియంత్రాలను అక్షరాలకు విఫలం తున్నాయి. తెలంగాణలో మహారాష్ట్ర వరకుందో భాగం వంట గ్యాస్ సబ్సిడి కూడా ఉంది అందందం చేసి మహారాష్ట్రలో పెట్టిన న్యాయం. రూ. 500కు వంటగ్యాస్ ఇస్తున్నా నియంత్రాలకు ప్రభుత్వం చెబుతున్నా కేంద్రప్రభుత్వం నుంచి వచ్చే సబ్సిడి 46.90 సెంటు మాత్రమే పడుతున్నాయని వినియోగదారులు అంటున్నారు. అయితేనే తెల్లరేపిన కుక్కదారులకు రూ. 500కు వంటగ్యాస్ నిరంతరం ఉండేది 12 వార్షికం. సబ్సిడి కూడా సాధ్యం నవారు ఇచ్చేసిన చేయూత్తు ఉంటుంది. వార్షిక ఆదాయం పది లక్షలలోపు ఉన్నవారిని సబ్సిడి దొంగతనం. ఈ పరిధిలో లేని వారు ముప్పై నర్సరీ దొంగతనం రాకపోవడంతో ఎక్కువరకు పట్టి బయట కొనుగోలు చేయాలి వర్గించిన అంటున్నారు. ●

సంక్షిప్తం

ఉత్తరభాగం

గుడిని మింగేవారు కొండపైకెత్తే వారు గుడిదోరిని లింగాన్ని మింగే వారు మరికొందరుంటారు. ఆ ఇద్దరూ ఒకేచోట ఉంటే! మొత్తం ప్రపంచాన్నే మింగేయగలవన్న మాట. దేవాలయాలకు ఆత్మాభిక్ష కేంద్రాలగానే పేరు. అవి ప్రపంచాన్ని ఆత్మిక కేంద్రాలుగా కూడా మారుతూండడంతో దోంగల కన్ను కూడా ఇబ్బంది పాడేటట్లే ఎక్కువగా పడుతోంది. వారు బయటి దోంగలవారే. ఇంటి దోంగలే. వారికైతేనే గుడి అనువాన్న ఎక్కువగా తెలుస్తాయి. చాలా తేలికగా స్నానం చేయగల సులతారు. అయితే రామాలయం కేంద్రభోజం వివరాలకు ఇంకా కొద్దిగా రాకుండానే బుద్ధిశాలి. ఆలయం వార్తల్లోకి రావడం మాన్పి ఎన్నెన్నో ఆలయాల్లో ఇంకెన్నో ఆలంభాలకూ జరుగు తున్నాయో అనే అనుమానం తప్పక కలుగుతుంది. ఉత్తరాఖండ్‌లోని అలకనంద నదీ తీరాన కొన్ని బుద్ధిశాలి ఆలయానినే భక్తులు తరివేతంతో ఉలుగా వస్తూంటారు. దానికి తగినట్లుగానే బుద్ధిశాలివారుబానికి లభించే విరాళాలు, కానుకలు కూడా విశేషంగానే ఉంటాయి. అందుకే వారికూ దోంగల కన్ను పడింది. భక్తులు సమర్థులైనవి విరాళాలు, వాటిని వారికి నిర్వహించే పెద్ద ఎత్తున ఆద్రమాలు జరిగాయనీ, గుడిదోరి ఇంటి దోంగలు కొన్ని కోట్ల మేర స్నానం చేశారనీ గత వారం వార్తలు గుర్తుపపచింటే ఇబ్బంది దేశ వ్యాప్తంగా ఈ ఆలయం కూడా అందరి నోళ్లో రానూతోంది. ఆద్రమాల ఆరోపణలు రాగానే ఉత్తరాఖండ్ ప్రభుత్వం ఉన్నత స్థాయి విచారణకు ఆదేశించింది. ఆ వెంటనే ప్రమాద నోటియారీ అనే ఆలయ ఉద్యోగిని సస్పెండ్ చేసింది. బుద్ధిశాలి, కేదార్‌గాఢ్ ఆలయం కమిటీ (బైరెటివ్) సెక్రటరీను (ప్రైవేట్ సెక్రటరీ) చేసిన ఆ ఉద్యోగి సారాధ్యంలోనే మొత్తం కుంభభోజమంతా కానీ దన్నుడి విజేత గడదలలో ఆరాతకాలు ఎలా మితిమీరుతున్నాయో అర్థమవుతుంది. పుస్తకర్ల సింగ్ ధామి ప్రభుత్వం నియమించిన ముగ్గురుసభ్యులు కమిటీ ఆ ఆరోపణలన్నీ నిజమనీ ప్రాధమికంగా నిర్ధారించగానే ఆ ఉద్యోగిని వేటి వదిలింది. 'బైరెవ్ సిస్' అనే ససన్న బుద్ధిశాలి ఆలయంలో ఆద్రమాలు జరుగుతున్నాయనీ ఆరోపణలు చేయడంతో తుర్పు కదిలింది. కూడా ప్రభుత్వం గత మంగళవారం తీవ్రభక్త కమిటీని నియమించి 15

గుడి దొంగలు!

ఎ.వి.వి ప్రసాద్

[illegible]

ಬದ್ರೀನಾಥ್ ಆಲಯಂ

[illegible]

మొదట పుష్పగిరిలోని శామలం భిక్షువుల కూడా నాకొకట్రుకుండా కానుకులు సమర్పించుకొని 'అల్లీ! నీ నందమ నన్నే' మొదలు పెట్టారు. అంతకాలంబా రుక్మిణిపట్టుకుంటూనే ఉంది. కా వివరంమొత్తానికీ బయటకు రావడంతో కలెక్టర్ నాలుగు రోజుల క్రితం విచారణ చేసుకుని నియమించుకు, (బైబిలు క్రితం) మహిళా కేసును వేసి, బంగారం ఎటువల్లనూన్నా కనిపెట్టడానికి నియమించిన కా కేసులో ఎటువంటిదీ, ఎవరినై ఆద్యయోగాలు మోపుతుంటే చూడాలి. పవిత్రతకు నియమాలు భావించే అందులోనే జరిగి వెలుగు చూస్తున్న ఆమహిళ ఒకటి రెండు కాపు. మరోకొక ఆయనకొక బాలరాముని అలయం నుంభకొకం అప్పువరకు కూడా రోజుకో కొత్త మెరుపుతో సాగుతూనే ఉంది. దర్వాపు జనమవుతున్న సీట్ కే కొన్ని ఎవలూ అతుకుచివ్వుడం లేదేమిటి ఆ నుంభకొకం ఎవల లోకంగా తాతుకుదేయింటే ఆర్థమవుతుంది. కనీసం 180 రోజుల సినీ టీవీ షోలకీ ఉదాహరణ నింబంబ కొన్ని కేసులం 45 రోజులకే లభ్యమవుతున్నవి. అంతే అంతరమైనా ఆధారాలన్నీ ముందుగానే మామంబేశాకనన మహిళ. అంత చక్కదానిగా ఆయనకొక అలయంలోనే చొర్రు జరిగితే ఇంకొకటి జరిగదనుకోవాలి సీట్ ప్రాభవకం నవేకక ప్రకారం ఎటువంటి మందిని తొలుత ఆలయం చేశారు. కాపుజనమవుతున్న తీర్పు క్షేత్రలయిన ప్రధాన రామకృష్ణవంశం భూమి, (బ్రహ్మ అనిలే మిగతా దేవిన రాక్షసులను ను గతవారం (బ్రహ్మ ఆమోదింబింది కానిజరిగిన ప్రధానకొకం) ఎ వర్తలు తీర్పుకుంటుంటే చెప్పనేలేదు. అంతయందు అవినాకే కనుక కా కేసులు ప్రధాన నిందితుడిని సీట్ తేల్చింది. 70 నాళ్లు నడచును దారి మార్చింబట్టు కూడా తేలింది. 200కొకపు పైనే దృగ్విమలైన ఆయనకొక భుంభకొకం అలయ గుట్టుతేలాంటి సీబిబి గంగంకోడిగనలరింది. గుడులకు ఆదాయం జుపువు కట్టడంతో ఉంటోంది. అందువల్ల దానిని సమూ కూడా అన్యాయంనే ఉదాహరిం దాచుకు ప్రభు

ఆసియాలోనే అతిపెద్ద దేశంఆర్థిక
వ్యవస్థగా కొనసాగుతున్న చైనా
పొరుగున ఉన్న దేశాల భూభాగా
లను వేజిక్టింపుకోడానికి నకలవిద్య
లు ప్రయోగిస్తుందన్నది తెలియంది

కాదు. నిన్నమొన్నటివరకూ ఇంగు
వేయగలిగేవారు ఎవరైనా భారత్ పై తెచ్చిన
చేయగలిగిన మానస ప్రాణానికి భారత్ వేరేమిషడంద
లేక జ్వలించిపోగా అవకాశముంది. అటువంటిబాబ్బు,
ఇటు ఆక్రమణలతోనూ ఇప్పుడు రాజాజా
ఇజుముద్దానికీ ప్రజాశాసన వేసింది. చైనా చేపట్టి
ప్రాచీనభారతీయ కళాప్రాజెక్టుపై భారత్ ఎప్పటి
నుండో అభ్యుదయం వ్యవస్థ చేస్తోంది. బెర్నాల్డి
స్ట్రేట్ కదలికలు ఎక్కడ ఉండవలసినా వల్ల భూకంపం
ప్రభవితలే ప్రాంతంగా కూడా కదలుతుంది.
అయితే చైనా మాత్రం తన విద్యుత్ అవసరాల
కా అనుగుణంగానే కళాప్రాజెక్టు చేపట్టివల్లు
చెప్పుకుంటుంది. భారత్ కు అత్యంత సమీపం
లోని టిబెట్ సరిహద్దులో 1.5 లక్షలకోట్ల
వ్యయంతో అతిపెద్ద జలవిద్యుత్ ప్రాజెక్టును
ప్రారంభించింది. భారత్ లో బ్రహ్మాపరమైనదిగా
ప్రపంచంలో కనపడి అన్నాం మీదుగా బంగ్లాదేశ్
లో జమునానది పేరుతో కౌన్సెలరుతున్న సంగతి
తెలిసింది. ప్రాజెక్టు పరీవహనానికి గాడ్వాలకు ఈ
మోగా ప్రాజెక్టుపై అత్యంత ముప్పు పొంది
ఉందని, పైగా ఈప్రాజెక్టు భూ ప్రకంపనల
వల్లనే ఉండగల పైగా పైగా ఇప్పుడు
రెండు దేశాలకు భవిష్యత్ ముప్పును సూచిస్తు
న్నాయని చెప్పాలి. ప్రపంచంలోనే అత్యంత
పెద్దదిగా భావించే ట్రీగ్గర్లైన్ డ్యామ్ కంటే పెద్ద
దిగా ఇప్పుడు చైనా మోగా ప్రాజెక్టు నిలుస్తోంది.
ఈ ప్రాజెక్టు భూకంప ప్రభావిత ప్రాంతంలో
చేపడతాంనది కాస్తపెద్దది చెప్పకుండా జనీవ్ లో
సర్కారు వెలికిస్తోంది లేదు. మండికి 300 బిలి
యన్ కిలోవాట్ అవర్సే విద్యుత్ ఉత్పత్తిసూచిస్తున్న
ఈ ప్రాజెక్టునుండి టిబెట్ ప్రాంతంలో బహు
పుత్ర తనకీ యూరప్ లో సాంగ్సీ అని పేరు అదే
భారత్ లో బ్రహ్మాపుత్ర నదిగా వస్తోంది. ఇప్పుడు
రాజాజా కడుతున్న ఈ ప్రాజెక్టునుండి భారీ వరద
లు వచ్చుతే వివేకలు సమయంలో ద్వారా
నుంచి నీటిని విడుదలచేస్తే అన్నాం, అనంతావ
ప్రదేశ్ వంటి ఈశాన్యరాష్ట్రాలకు జలప్రళయం
తప్పదు. భారత్ వరంగా ఈప్రాజెక్టు నుంచి
ముప్పు ఉండవలసిన వెలుసూరూ పాపురంబినా

జలప్రళయానికి డ్రాగన్ బీజం

గన్ని మోహన్

కూడా హైదాబాద్ లకు విద్యుత్తును నిర్మిస్తోంది. జలాశయం చుట్టూ బంజారానగర్ కుండనది, ఆంధ్రప్రదేశ్ విలయం కుండులనది పావురంపై పనులు కొనసాగుతున్నాయి. హిందూ భూకంపాలు తరచూ వచ్చే ప్రాంతం ప్రాజెక్టు కుండనది నల్మే నేరిలి హిందూ ప్రాజెక్టు ఎప్పటికీ భారత్ కు ప్రపంచ ప్రాజెక్టు గా పేరు తెచ్చుకుంటుంది. 6.9 గ్రేడ్ కుండులను నిర్మించినందుకు భారత్ అంతర్జాతీయ ప్రాజెక్టు అవార్డును పొందింది. ప్రాజెక్టును పూర్తిచేసి, విద్యుత్తును

జలవిద్యుత్

మనసేబట్టగా ఉంది. విడుదలవుతున్నా
కాకుండా మరలాకాదు ఏర్పడే
ప్రతిప్రాంతంలోనీ మిగులు నీటి
ప్రాంతాల్లో వర్షించేందుకు చైనా
వెనుకాకాదు. భారత్ సరిహద్దుకు
మీకేమిటప్పు ధూరల్లో మళ్లీ
చైనా హైదర్ ప్రాజెక్టు వల్ల భార
ప్రాంతాల్లోకి ఎప్పుడీ ముప్పై
కుతుకు తెలిసేప్పటికీ చైనా మళ్లీ
ప్రాజెక్టులో దుకుమదగా ఉంది. ఇ
ప్పుడు సరిహద్దుల్లో గ్రామాల్లోని
శాశ్వతిలో విత్తాలు స్వచ్ఛం చేసాం
స్వెనకు, భారత్ వాహనాల
గా, భారత్ సరిహద్దులో రహదా
స్తోంది. వీటన్నింటినీ ఎప్పుడీ కమ
యన్టీకేసుస్వచ్ఛమీటి డ్రాగ్స్ థిన్
మందులకు నాగకుతుంది. నిన్న
ఇరాన్‌కు సహకారమివ్వాలి, మిలి

దేనివందన్న ఆరోపణలు ఎదుర్కొన్న చైనాతో దగ్గరయ్యేందుకు బాపుడు కాకుండా కూడా ఉమ్మి భగవంతుడింది. చీవడప్పుడు తమచేత ఉడ దేశ సరిహద్దులను విస్తరించడంలో చైనా పాలకులకు మెన్నోతో బెల్లినే విప్పి, నాటి మహాశిక్షణాదోని నుండి నేటి జిన్జింగ్ వరకే చీనా సమగ్ర శాస్త్ర కొనసాగుతూనే ఉంది. సరిహద్దుల ఒప్పందం జరగనిపోవడం ఈశాన్యంలోని అరణజావో మాడే అని చెప్పకోవడం ఈ విస్తరణ శాస్త్రోద్ధాభివృద్ధి ఉన్నది వడరపు కిలో మిల్లరకున్నా తను ప్రాంతం అనిచెప్పకుంటూ వస్తున్న చైనా ఈ ప్రాంత విస్తరణ కోసమే సైనిక స్థాపనలతోపాటు మిలీటరీ ఇంజనీరింగ్ పునరుద్ధరణ, ఉమ్మని తాజాగా జలవిద్యుత్ మెగా ప్రాజెక్టులు నిర్మించింది. ఉడచరియలను బలోపేతం చేసుకోవాలని, రైలవేల కో గడలు నిర్మించి ప్రాజెక్టు పటిష్టతను మరింత పెంచుకోవాలని నింత శాస్త్రవేలు హెచ్చరించినప్పటికీ చైనా మాత్రం ప్రాజెక్టు నుంచి విద్యుత్ ఉత్పత్తిని ప్రారంభించింది. ప్రత్యేకించి చైనా ప్రభుత్వ పర్యవేక్షణలోనే ఉన్న భూగర్భ నగ్నకాళా సరిహద్దుల అక్షయ నులోనే ప్రాజెక్టు ప్రారంభం కింద ధుర్యుత్ భంజనం పాల్గొనే చిహ్నంతోనే వెల్లడిచింది. సైన్స్ ఫోర్స్ ప్రాంతం ఈ భారీ జలవిద్యుత్ ప్రాజెక్టు కింద నుంచే కొనసాగుతోంది. దీనివల్ల జ్వరణ నిర్మించి అక్షయలు వంశంను, రహదారులు, నిర్మాణాలు తరతర వారికే వనరులు నిర్మాణ సామర్థ్యం తీసి ప్రభావం వడుతుంది. ఈ శాస్త్రోద్ధరణ పుష్కల సాధనలు బలంబెత్తినప్పుడు కూడా దెబ్బతినిపోయిన చైనా శాస్త్రవేత్తే హెచ్చరించారు. అయినా కూడా చైనా పాలకులకు ఇవేమీ పట్టడంలేదు. జలవిద్యుత్ ఉత్పత్తికోసమే అలాంటి ప్రభావం ఉండవలసిన నువ్వరించుకుంటున్న చైనా ప్రత్యేకించి భారత్వేమీ ఎవ్వడ భోక్తావేల్లడంలేదంటే అలాంటి సందేహంలేదు. తాజాగా ఈ మెగా జలవిద్యుత్ ప్రాజెక్టుతో ఈశాన్య రాష్ట్రాలకు దేశీయ విద్యుత్ సౌకర్యం చైనా పుష్కలంగా పెంచుకున్నా సమీపంగా వెలుగుతుంది. ●

రాజధాని పేరు రాజకీయ నినాదమా?

రుద్రరాజు
నివాస రాజు

ప్రదేశ్ రాష్ట్ర విభజన తర్వాత ఏర్పడిన రాజధాని వివాదం జమ్మూ మరోసారి చర్చనీయాంశంగా మారింది. ఒకప్పుడు అమరావతి ఏకైక రాజధాని అనే వాదన, మరోవైపు మామిగాని, విజయవాడ, దోనకొండ అనే మూడి కొత్త ప్రతిపాదనలు. ఈ నేపథ్యంలో ఆగిలు ప్రశ్న ఒక్కటి రాజధాని మార్పు నిలండా అని నులబడమో? 2014లో రాష్ట్ర విభజన అనంతరం హైదరాబాద్ ను పదేళ్ల వాడు ఉమ్మడి రాజధాని కొనసాగించి, ఆంధ్రప్రదేశ్ కొత్త రాజధాని ఏర్పాటు చేయాలని విజ్ఞప్తి చట్టంలో చేర్చినారు. ఆనంతరం అప్పటి ప్రభుత్వం శాసనసభ తీర్మానం ద్వారా అమరావతి ని రాజధానిగా నిర్ణయించింది. అత్యంత శీఘ్రమైన అంశం ఏమిటంటే, వేలాది మంది రైతులు ప్రభుత్వంపై నమ్మకం కోల్పోయి పూలగిరి ద్వారా 30 వేల ఏకరాలు పైగా భూమిని స్వచ్ఛందంగా అప్పగించారు. ప్రభుత్వంలో చట్ట బద్ధమైన అభివృద్ధి ఒప్పందాలు చేసుకుని భూములను ఇవ్వారు. ప్రభుత్వంగా అభివృద్ధి చేసిన ప్లాట్లు, మోతాత నలుపాయాలు, రాజధాని అభివృద్ధి పట్ల కేరళ ప్రయోజనం నడపడాలు, వీరూ మనం ఉంచారు. 2019లో ప్రభుత్వం

హుమైన తర్వాత మూడు రాజధానుల ప్రతిపాదన వచ్చింది. వీరిపాలనా వేరిఫికేషన్ పేరుతో శాసన, శాస్త్రవిద్వాంసక, న్యాయ రాజధానులను వేరీర్చు ప్రంతాల్లో ఏర్పాటు చేయాలని ప్రతిపాదనలు అయ్యాయి. అటుకే ప్రతిపాదన రాజకీయంగా ఎంత చర్చకు దారితీసిందో, అంతకుబే యొక్కమధ్యానా న్యాయవనమైన వివాదాలకు కూడా కారణమైంది. రాజధాని అభివృద్ధి అగోచరం వల్ల పెట్టుబడిదారీలు అనేక సేవల్లో తగ్గారు. భూమిని ఇచ్చిన రైతులను తీసి అందే సేవనకు గురియ్యారు. రైతులలో హుమైన్ మొదటి పుష్ప ప్రతిబంధకం రైతులతో ప్రపంచం చేసిన పుష్ప రుబందం. ఇది ఏలీకకు సేవలు చేసే

పరివృత్తకర్తరులు, పట్టభద్రమైన అభివృద్ధి ప్రజాకారలు, భూసమీకరణ ఒప్పందాల ఆధారంగా జరిగిన ప్రక్రియ. ప్రభుత్వం తీవ్రంగానే ఆలాలో వర్గీకరిస్తే తరువాత పచ్చిన ప్రభుత్వం ఆలాలోనే పూర్తిగా మార్చేస్తే అది ఒప్పంద పర్యవేక్షణ ద్వారానే పరివృత్తకర్తరులకు అనుకూలంగా ఉంటుంది. భూములు ఇవ్వడానికి వెనకటి పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది.అమరావతి ప్రభులు రాజులు చేసిన వీటిపట్లనే హెచ్చరిక తీర్పున తీర్పున ప్రభుత్వం ప్రభుత్వం చేసినవన్న ఒప్పందాల లు అమలు చేయమన్న బాధ్యత ఉంది. హెచ్చరిక. రాజధాని అభివృద్ధి విషయంలో ప్రభుత్వం తన బాధ్యత లను పట్టుకునేవరకానీ నష్టం చేయింది. ఈ తీర్పు మీద తదుపరి న్యాయవర్తనను పరిణామాలు లాగానన్నా. ఉదాహరణకు న్యాయవర్తన న్యాయవర్తన ప్రాధాన్యత ఉంది విషయం నష్టమైంది. జైతీల కోరికప్రభుత్వం రాష్ట్ర విభజన పట్లనే నవరణ చేసి

అమరావతి పేరును రాజధానిగా చేర్చేందుని, రాష్ట్రపతి ఆమోదం గెడితే ప్రజలకు వెలుపడిందని ప్రభుత్వం పేర్కొంటోంది. చట్టపరంగా రాజధాని పేరు స్పష్టంగా నిమోదై ఉండటం వలన భవిష్యత్తులో దానిని మార్చాలంటే కేవలం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నిర్ణయం సరిపోదు. మళ్ళీ పార్లమెంటులో చట్ట సవరణ అవసరమయ్యే అవకాశం ఉంటుంది. అంటే రాజధానిని రాజధానిగా ఉన్నప్పుడు ఒక్కోసారి సరిపోదు. కేంద్రప్రభుత్వం మద్దతు, పార్లమెంటు ఆమోదం కూడా అవసరమవు

తండ్రి, అయితే పార్లమెంట్లో ప్రధాన ప్రతి వక్తతో సహా
అనేక రాజకీయ పక్షాలు అమరావతిని సమర్థించాయి.
అయితే మరలా పార్లమెంట్లో రాజధాని మార్పుకు ఇవి
ముందుకు వచ్చే అవకాశం ఉందా? ఇప్పటికే కేంద్ర ప్రభు
త్వం రాజధాని నిర్మాణానికి గణనీయమైన నిధులు కేటా
యించింది. కేంద్రపాఠశాల ఆర్థిక సంస్థలను సందర్శించి
కూడా సమకూరాలా. జలాంటి సంగీతిలో నిర్మాణంలో

ఉన్న రాజధానిని పూర్తిగా మార్చాలని ప్రతిపాదించి ఆనేక ప్రశ్నలు తలెత్తతాయి. ఇప్పటికే ఇప్పని నిధుల పరిస్థితి ఏమిటి? తీసుకున్న రుణాల బాధ్యత ఎవరిది? కొనసాగు తున్న ప్రాజెక్టుల భవిష్యత్తు ఏమిటి? కేంద్ర ప్రభుత్వ కారాలయాల పరిస్థితి ఎలా ఉంటుంది? ఇవి రాజకీయ ప్రశ్నలు మాత్రమే కాదు, ఆర్థిక, పరిపాలనా ప్రశ్నలు కూడా. కొన సాగుతున్న రాజధానుల భవిష్యత్తు ఏమిటి? కేంద్ర ప్రభుత్వ కార్యాలయాల పరిస్థితి ఎలా ఉంటుంది? ఇవి రాజకీయ

భాష్యులపై వర్తలు తీసుకోవాలి. ప్రజానందం దుర్వినియోగమై ఉంటే తిరిగి రాజ్యాటలి. కానీ అవినీతి అతోపాటులకు ప్రవేశ్యారం రాజధానిని మార్చడంకాదు. తత్ఫలము జరిగి ఉంటే దానిని సరిగ్గానే, మౌఖ్య వ్యవస్థను, భౌగోళియము నసైతం ప్రజాపాలన కాదు. ప్రభుత్వాల మారడం ప్రజాస్వామ్యంనైన సహజం. కానీ ప్రభుత్వం ఇట్లు ప్రభుత్వమైన కేవలమై ప్రజలకు విశ్వాసం లేకపోతే, భవిష్యత్తులో ఏ అభివృద్ధి ప్రాజెక్టు కూడా ముందుకు సాగదు. పెట్టుబడిదారులు పెట్టుబడులు పెట్టారు. ఆర్థికసంస్థలు రుజువు ఇవ్వడంలో వెనుకడుగు వేస్తాయి. అందుకే రాజధాని అంతరించి రాజకీయాల కంటే ప్రజా విశ్వాసమే ముఖ్యమైనది. ముగించు ప్రజాధాని మార్పుఅనేది కేవలం ఒక ప్రకటనతో జరిగిపోదు విషయం కాదు. దానికి పట్టపర్తియైన, రాజ్యాల గర్వమైన, ఒప్పుంద పరమైన, ఉద్ధిగ, పరిపాలన, రాజకీయ అంశాలు అన్నీ ముందుకొస్తాయి. ప్రత్యేకించి రైతులతో జరిగిన భూ సమీకరణ ఒప్పుందాలు, న్యాయస్థానాల తీర్పులు, కేసుల నిధులు, రుజువు, కొనసాగుతున్న నిర్మాణాలు, పెట్టుబడిదారుల విశ్వాసం, పార్లమెంటు స్థాయిలో జరిగిన చట్టబద్ధమైన మార్పులు ఇవన్నీకలిసి రాజధాని మార్పును అత్యంత సంక్లిష్టమైన అంశంగా మార్చాయి. అందువల్ల రాజధాని గురించి చర్చజరిగితే అది ప్రాంతాలపట్ల పోటీగా ఉండే రాజ్యప్రభుత్వం, ప్రజా విశ్వాసం, పట్టపర్తి, అభివృద్ధి అనే నాలుగుమూలాలు ఆధారంగా జరిగింది. రాజధాని ఒక రాజనాయక నివాసంకాదు. అది తరతరాల భవిష్యత్తుల నిర్ణయంతో రేపటి నిర్మాణానికి పునాది. ఆ పునాదిని పైకి ఎనికడు మార్పుదగినట్లే, దానిని బలోపేతంచేయడం రాష్ట్రప్రధానాధికారుల మరింత అనుకూలమైన మార్గం. ఇప్పటికైనా రాజధాని రాజకీయాలకు ముగించుపట్టి, అభివృద్ధి రాజకీయాలకు క్షీరం చుట్టపట్టియైన సమయం అనన్యమైంది. ●

